

Yleisötiedote lähiseudun asukkaille luettavaksi ja säilytettäväksi

Stora Enso Oyj, Enocellin sellutehdas

Vaaralliseksi luokiteltuja kemikaaleja käyttävien yritysten on päivitettävä viiden vuoden välein turvallisuus selvityksen muodossa toimintaansa liittyvät vaaratekijät ja tiedotettava myös mahdollisissa onnettomuustilanteissa vaaraan joutuvalla väestöllä näistä tekijöistä. Säädösten edellyttämä päivitetty turvallisuus selvitys vuodelta 2021 on toimitettu toimintaa valvovalle Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes).

Riskinarviointien perusteella merkittävimmät riskit toiminnastamme ovat suuret rikkidioksidi-kaasun tai klooridioksidi-kaasun vuodot, suuret mustalipeän tai raskaan polttoöljyn vuodot sekä soodakattilan tai liuottajan räjähdykset.

Suuronnettomuuden todennäköisyys on tehdyn riskinarvioinnin perusteella vähäinen. Onnettomuuksia ennaltaehkäisevinä toimenpiteitä olemme kouluttaneet henkilökuntamme tuntemaan tuotantoprosessit ja laitteistojen turvallisen käytön vaatimukset. Laitteistojen ennakkohuolto ja kunnossapito on suunnitelmallista ja tehokasta. Laitteet tarkastetaan ja huolletaan määrävälein ennakkohuoltosuunnitelman mukaisesti. Koko henkilöstö seuraa työympäristömme turvallisuutta kiinteänä osana päivittäistä toimintaa.

Tehdasalueella on ympärivuorokautinen vartiointi ja aluevalvonta sekä oma tehdaspalokunta, joka toimii yhteistyössä Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen kanssa mahdollisissa onnettomuustilanteissa minimoiden vahinkoja.

Vaikka kuvatut onnettomuudet ovat epätodennäköisiä, voivat niiden seuraukset olla vakavat. Perehdy siis annettuihin ohjeisiin huolellisesti. Ohjeet ovat tämän asiakirjan kääntöpuolella.

Turvallisuus selvitys kemikaaliluetteloineen ovat kaikkien nähtävillä tehtaan pääportilla ja tämä turvallisuustiedote on saatavana myös sähköisenä osoitteesta <http://biomaterials.storaenso.com/about-us/enocell-mill>

Tehdasalueella käsiteltävien merkittävimpien vaarallisten aineiden ominaisuuksia

Klooridioksidi (valmistetaan tehdasalueella)

Vihreänkeltainen ilmaa raskaampi kaasu. Haju pienissä pitoisuuksissa makeahko, suurissa pitoisuuksissa tympeän pistävä. Käytetään sellun valkaisu prosessissa veteen liuotettuna, josta onnettomuustilanteessa haihtuu kaasumaiseksi pilveksi. Ärsyttää voimakkaasti silmiä ja hengitysteitä. Hajoaa ilmassa valon vaikutuksesta. Vesiliuoksena myrkyllistä vesieliöille.

Raskas polttoöljy (kuljetetaan säiliöautolla).

Musta, kuumennettuna juokseva neste, haju voimakas. Palava neste, syttyy herkästi. Haihtuva höyry muodostaa ilman kanssa syttyvän seoksen. Maaperään joutuessaan sitoutuu maa-ainekseen. Ei liukene veteen. Haitallista linnuille ja kasveille tahraavuutensa vuoksi.

Rikkidioksidi (kuljetetaan paineistettuna nesteenä säiliöautolla)

Nestemäisestä muodosta haihtuu erittäin helposti, kaasumaisena väritön, pistävän hajuisen ja ilmaa raskaampi. Muodostaa sumua vuodon lähialueella. Pienissä pitoisuuksissa ärsyttää silmiä ja hengityselimiä, suurissa pitoisuuksissa vuotokohdan välittömässä läheisyydessä myrkyllistä hengittää. **Aine poistuu käytöstä v.2022 aikana**

Mustalipeä (muodostuu sellun keittoprosessissa)

Mustanruskea emäksinen neste. Vesiliukoinen. Sellutehtaan yleisin, suurina määrinä käytetty kemikaali. Mustalipeä syntyy sellun keitossa ja sisältää natriumhydroksidin lisäksi puusta liuenneita aineita. Kemikaali tiivistetään haihduttamalla ja poltetaan soodakattilassa. Vahvana syövyttävä. Myrkyllistä vesieliöille ja aiheuttaa vesistöissä voimakasta kemiallista hapenkulutusta. Hapojen kanssa kosketuksissa vapautuu rikkivetyä, joka on erittäin myrkyllistä hengitettynä.

- Onnettomuudesta tiedotetaan YLEISELLÄ VAARAMERKILLÄ. Yhden minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki, jota TOSITILANTEESSA TOISTETAAN USEAAN KERTAAN.

Yleiseen vaaramerkkiin liittyy aina vaaratiedote. Se luetaan kaikilla radiokanavilla ja näytetään televisio-ohjelmissa ruudun yläreunassa juoksevana tekstinä. Vaaratiedotteet tulee myös älypuhelimeen ladattuun 112 Suomi -sovellukseen. Tarvittaessa käytetään myös kaiutinautoja.

VAARA OHI -MERKKI on yhtämittainen tasainen äänimerkki, jonka kesto on YKSI MINUUTTI.

KOKEILUMERKKI on 7 (seitsemän) sekunnin pituinen tasainen ääni, jonka alussa voi olla nouseva jakso ja lopussa laskeva jakso. Kokeilumerkki kuullaan Pohjois-Karjalassa JOKA KUUKAUDEN ENSIMMÄINEN (arki) MAANANTAI klo 12.00 Lisäksi pelastusviranomaiset ja alueen teollisuus testaavat alueellisesti hälyttimiään kokeilumerkillä.

Pohjois-Karjalan pelastuslaitos 2022

Toimintaohjeet yleisen vaaramerkin soidessa

Jokaisen seudulla oleskelevan tulee noudattaa viranomaisten ohjeita ja määräyksiä onnettomuustilanteessa

JOS OLET SISÄLLÄ

1. Sulje ovet, ikkunat ja pysäytä ilmastointi.

2. Tarkasta viranomaisten ohjeet radiosta, tv:sta tai internetistä.

3. Jos tunnet kaasun hajua, hengitä kostean vaatteen läpi.

5. Pyri rakennuksen yläkerrokseen mikäli mahdollista.

JOS OLET ULKONA

1. Siirry sisälle ja toimi viereisen ohjeen mukaan. Jos et pääse sisälle, tarkista tuulen suunta ja poistu kaasun alta sivutuuleen.

2. Pyri korkeampaan maastokohtaan. Ylempänä on turvallisempaa. Jos joudut kaasupitoiseen ilmaan, liiku rauhallisesti.

3. Suojaudu hengittämällä kostean vaatteen läpi.

Noudata ohjeita ja odota kunnes vaara on ohi.